

Sport werkt mee aan een beter Nederland

Door Marije Scheperman

De Olympische Spelen in Beijing, de Tour de France in Frankrijk, het EK voetbal in Oostenrijk en Zwitserland: een zomer vol sport op het hoogste niveau. In het roeien, hockey en het zwemmen is Nederland sterk, maar de weg naar een olympische kwalificatie is lang. Samenwerking tussen de verschillende sportbonden, het NOC*NSF, het onderwijs, bedrijfsleven en politiek Den Haag zijn allen van cruciaal belang. Maar hoe is precies de samenwerking tussen de ‘Sport’ en de politiek.

In het Beleidsprogramma 2007-2011 “Samen werken, samen leven” dat in 2007 door de regeringspartijen CDA, de PvdA en de ChristenUnie werd opgesteld, is 20 miljoen euro vrijgemaakt voor de sport. In de beleidsbrief van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) getiteld “De Kracht van Sport” werd duidelijk hoe het kabinet dit geld wilde besteden. De sportkoepel NOC*NSF stelde in 2007 voorlopig tevreden te zijn over het beleidsprogramma, maar is inmiddels

VWS, Clemence Ross van Dorp, worden gezond leven, meedoen, topprestaties leveren en een sportieve samenleving als doelstellingen van het sportbeleid genoemd. Sport leidt tot een verbetering van de gezondheid en vergroot de maatschappelijke samenhang. Topsport zorgt daarbij voor een bron van nationale trots en uitstraling. Niet voor niets staan topsportprestaties op nummer één, wanneer Nederlanders wordt gevraagd waar zij het meest trots op zijn in hun land.

zelf ook actief bezig met sport. Een goed voorbeeld is het Ministerie van Defensie. Topjudoka’s en gymnasiasten combineren sport en werk bij Defensie, en met succes. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) wil het aantal sportopleidingen verhogen en tevens worden er vanuit de overheid meerdere projecten ondersteund.

Toch zijn er ook negatieve ontwikkelingen betreffende sport aan te wijzen, waar de overheid nog in gebreke blijft. Circa 70% van de scholen in het basisonderwijs doet onvoldoende aan sport. Verenigingen staan verder onder druk door commerciële sportscholen en nieuwe sporten als *nordic walking*. Veel verenigingen geven eveneens aan moeite te hebben om trainers en begeleiders te vinden.

“Topsport zorgt voor een bron van nationale trots en uitstraling.”

wel ongerust over de financiële impuls die het kabinet zou geven aan de sport. Van de extra 20 miljoen euro is slechts de eerste 10 miljoen daadwerkelijk aan bestedingen terug te vinden in 2008. Daarbij komen andere beloften van het kabinet nog niet naar voren in de nota voor 2009 t/m 2012.

Waarom steekt de politiek geld in sport?
In de nota “Tijd voor sport” van voormalig staatssecretaris van

Sport biedt mensen de mogelijkheid om zich te ontwikkelen op sportief, sociaal, mentaal en bestuurlijk vlak. Een paar cijfers van Nederland Sportland: in 2005 telde Nederland ruim 28.000 sportverenigingen met gezamenlijk 4,9 miljoen leden. Van de sporters in de categorie 6-19 jaar is 77% lid van een sportvereniging.

Naast het ondersteunen van projecten en verstrekken van subsidies zijn verschillende ministeries

Sport en de nationale economie: wat levert het op?

Een gezonde sportieve samenleving betekent winst voor elke Nederlander. Dit klinkt idealistisch, maar iedere sporter snapt het gevoel van een overwinning, een gezonde geest, zelfvertrouwen en sociale binding. En het economische plaatje? Het stimuleren van

werknemers om te sporten via de werkgever leidt tot minder ziekteverzuim en een productievere werknemer. Ook het onderwijs kan haar steentje bijdragen door het aanbieden van sportmogelijkheden. Zo kan de kans op overgewicht bij leerlingen worden verkleind en kunnen leerlingen leren wat bijvoorbeeld *fair play* inhoudt. Uit onderzoek van professor dr. Chris Visscher van de Universiteit van Groningen blijkt dat kinderen die op een goede manier sporten en bewegen, beter presteren op school. Visscher: “Uiteindelijk hoeven daardoor minder kinderen naar het speciaal basisonderwijs. Dat bespaart de overheid ook nog eens zeer veel geld. Ik zou daarom de overheid adviseren te investeren in sport.”

De overheid investeert in de sport voor kinderen door middel van het instellen van combinatiefuncties

tussen de sportverenigingen en scholen. Een combinatiefunctio-naris werkt hierbij op school en in de sportvereniging. Dit moet uiteindelijk leiden tot meer sportende kinderen.

Sporten draagt bij aan een betere volksgezondheid. Overgewicht, diabetes en hart- en vaatziekten kunnen worden teruggedrongen door te sporten. De kosten voor de gezondheidszorg kunnen door een goed sportbeleid lager uitval-len. Ook in commercieel opzicht is sport belangrijk. Burgers gaven aan sport tussen 2000 en 2003 36% meer uit: van 2,5 miljard euro in 2000 tot 3,4 miljard in 2003. Opbrengsten van het organiseren van grote evenementen zoals het EK 2000 in Nederland en België geven de nationale economie eveneens een sterke impuls. Een dergelijk groot evenement zorgt niet alleen voor meer uitgaven door toeristen,

maar zorgt tevens voor een stij-ging in het aantal aanmeldingen bij sportverenigingen.

NOC*NSF: sportvereniging is grootste civil society

De Nederlandse sportkoepel NOC*NSF maakt zich sterk voor de sport in Nederland. Deze sport-koepel roept het kabinet op tot nauwe samenwerking. Volgens voorzitter Erica Terpstra “zorgt de sport voor gezondheid, veiligheid, de overdracht van waarden en normen, integratie, werkgelegenheid, maatschappelijke binding, innovatie en de mogelijkheid voor talenten om te excelleren...” Om deze doelen te bereiken moet het aanbod van sportverenigingen worden versterkt, moeten vrijwilligers worden ondersteund en geprofessionaliseerd en moet er beter gebruik worden gemaakt van sportaccommodaties. Geen geringe opdracht.

Winst voor Pieter van den Hoogenband in Athene bij de 100 meter vrije slag

Roeister Marit van Eupen wint in de skiff

NOC*NSF hanteert hiervoor het begrip “Nederland Sportland”. Investerings in de vereniging, het bedrijfsleven, topsport, het speelveld en onderwijs zijn volgens de sportkoepel noodzakelijk. Alleen dan kunnen de alle positieve gevolgen van sport tot uiting komen en kunnen er topsporters worden afgeleverd.

Het huidige kabinet is bereid te investeren in de sport aangezien het op alle vlakken bijdraagt aan het motto “samen werken, samen leven”. In een sportbrief van VWS van januari 2008 vraagt staatssecretaris Jet Bussemaker ook wat terug van de sportverenigingen. Investerings in rookvrije kantine, het tegengaan van alcoholmisbruik op de verenigingen, en optreden tegen agressie, seksuele intimidatie en discriminatie zijn noodzakelijk voor een prettige sportomgeving. Daarnaast vindt Bussemaker dat er meer aandacht moet worden gegeven aan het beoefenen van een sport door mensen met een beperking. Ook op bestuurlijk gebied moeten sportverenigingen vooruitgang boeken door middel van het aanstellen van meer vrouwelijke bestuursleden.

Houdt het kabinet woord?

Mooie nota's vormen geen garantie voor werkelijke investeringen in de sport, die worden gewenst door de NOC*NSF en verenigingen. Als lid van roeivereniging Asopos de Vliet is het mij duidelijk geworden dat er veel mooie woorden worden uitgesproken, maar dat de sportbonden in de knel komen. De Koninklijke Nederlandsche Roeibond (KNRB), een relatief kleine bond, moet in de komende jaren groeien naar 40.000 leden. Alleen dan kan zij voldoende subsidie van de overheid ontvangen om te groeien in prestaties en talentontwikkeling. Qua ledengroei betekent dit een toename van 12.000 leden. Met beperkte financiële middelen en een groot aandeel van studentenroeiverenigingen is dit geen geringe opdracht.

Lijkt het dan toch dat enkel de grotere bonden worden ondersteund? Potentieel talent kan niet worden herkend en verder worden getraind wanneer de desbetreffende bonden niet voldoende geld tot beschikking hebben om talenten verder te helpen. Grotere bonden floreren, de kleinere bonden blijven klein. Voor studentensportverenigingen die gevestigd zijn in een universiteitsstad

is het tevens geen vetpot. Zo investeert bijvoorbeeld de Universiteit Leiden nagenoeg niets in roeien en andere sporten die door veel studenten worden beoefend. Dit geldt in grote mate eveneens voor andere universiteiten in Nederland. Gek is dat niet: waar universiteiten worden gekort door de overheid is het afstoten van sport een voor de hand liggende beslissing. Op deze manier wordt de sport indirect gekort door overheidsbeslissingen.

Sport bindt en sport maakt mensen winnaars. Wat een heerlijk iets! Zelf geniet ik volop van sporten en alles wat bij het beoefenen van sport komt kijken. De Olympische Spelen zijn telkens weer een hoogtepunt van sportbeleving. In Beijing kunnen we weer trots zijn op ‘onze’ sporters. We moeten ons echter bedenken dat geen enkele weg naar een (Olympische) kwalificatie zonder slag of stoot wordt genomen. Investeren in vrijwilligers bij de F-jes, topcoaches voor de Holland Acht, gezonde werknemers en apenkooi bij de gymlessen zijn essentieel. En daarvoor is de overheid hard nodig. ■

Bronnen:

- Beleidsbrief “De kracht van sport”, 15 oktober 2007.
- Beleidsprogramma 2007-2011 Samen werken, samen leven, Kabinet Balkenende IV.
- NOC*NSF: “Sport, maatschappelijk goud”. Sportpamflet aangeboden aan het Kabinet 2007-2011.
- Nota “Tijd voor Sport”, 2 september 2005.
- www.knrb.nl
- www.sport.nl